

N:o 83.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af ett område från länsmansbostället ett mantal krono Stratomta n:r 2 Norrgården i Törnevalla socken och Åkerbo härad af Östergötlands län; gifven Stockholms slott den 1 mars 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att från länsmansbostället ett mantal krono Stratomta n:r 2 Norrgården i Törnevalla socken och Åkerbo härad af Östergötlands län må för en summa af etthundrafemtio kronor försäljas ett å en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1902 upprättad karta affattadt och under benämningen Björkliden beskrifvet område, innehållande med inberäkning af dit ledande väg en areal af 1 hektar 22 ar 85 kvadratmeter, för att användas såsom byggnadsplats till ett sanatorium för obe-medlade tuberkulossjuka inom nämnda län, med bestämmelse tillika att köpeskillingen skall betalas till länets ränteri senast den 14 mars 1908, att tillträde af jordområdet må äga rum, såvidt kronans rätt angår, så snart köpeskillingen blifvit erlagd, samt att köparen skall ensam vidkännas de med lagfarten förenade kostnader.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

G U S T A F.

Julius Juhlin.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1907.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Departementschefen, statsrådet Juhlin anförde härefter:

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Östergötlands län med underdånig skrifvelse den 19 december 1906 öfverlämnad skrift har styrelsen för ett påtänkt sanatorium för obemedlade tuberkulossjuka inom länets landstingsområde i underdånighet anhållit att för anordnande af ett dylikt sanatorium, hvars drift sedermera skulle enligt landstingets beslut öfvertagas af landstinget, få från länsmansbostället ett mantal krono Stratomta n:r 2 Norrgården i Törnevalla socken och Åkerbo härad af nämnda län inköpa ett å en skriften bifogad, af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1902 upprättad karta affattadt och under benämningen Björkliden beskrifvet jordområde, innehållande jämte utfartsväg en areal af 1 hektar 22 ar 85 kvadratmeter. Området är beläget på ett afstånd af 1 kilometer från Lingshems järnvägsstation.

Vid ansökningen har fogats dels ett af Müntzing den 9 april 1902 utfärdadt bevis af innehåll, bland annat, att ifrågavarande jordområde, som vore beväxt med enbuskar samt några mindre granar och björkar, bestode af en sten- och bergbunden backe med grus- och örjörd, olämplig för odling, dels instrument öfver en af domänintendenten J. Berzelius med biträde af två i vederbörlig ordning utsedda uppskattningsmän den 24 juli 1906 verkställd saluvärdering, därvid efter ett pris af 100 kronor för hektar såsom jordlösen utförts 122 kronor 85 öre, hvartill komme för växande träd 25 kronor, eller tillhopa 147 kronor 85 öre, hvilket belopp, afjämnadt till 150 kronor, skulle motsvara saluvärdet å ifrågavarande område. Vidare fanns vid skriften fogad bestyrkt afskrift af ett af boställshafvaren, länsmannen H. F. Rydstrand den 9 november 1906 undertecknadt, å landstingets vägnar godkänt kontrakt, enligt hvilket Rydstrand, bland annat, med äganderätt försålt åtskilliga å sagda område befintliga, Rydstrand tillhöriga åbyggnader, som skulle apteras till tuberkulossanatorium, samt tillika förklaradt, att han icke hade något att erinra mot att landstinget förvärfvade området, och medgäfvit lägenhetens upplåtande utan någon ersättning för den minskning i boställets afkastning, som därigenom kunde anses uppkomma.

För egen del har Kungl. Maj:ts befallningshafvande anfört, bland annat, följande.

Enär de platser å jubileumssanatorierna, som stode patienter från länets landstingsområde till buds, befunnits alldeles otillräckliga, hade tanken på bildandet af ett länssanatorium endast för landstingsområdet alltmer gjort sig gällande. Efter upprop af en för planens realiserande organiserad kommitté hade på frivillighetens väg under allmän tillslutning från hela länet insamlats en summa, som ansetts tillräcklig för att inköpa ifrågavarande lägenhet med därå befintliga byggnader samt försätta desamma i fullt tidsenligt skick med utrustning för 30 patienter, hvarefter länets landsting på därom gjord framställning iklädt sig de med sanatoriets underhåll och drift förenade kostnader. Ändamålet, för hvilket ofvan angifna jordområde behöfde förvärfvas, vore af så erkänt allmännyttig betydelse, att en upplåtelse af området på det lifligaste tillstyrktes af Kungl. Maj:ts befallningshafvande. Priset på jordområdet, som kunde afsöndras utan något men för bostället, kunde visserligen synas lågt i förhållande till det pris, som tomter i närheten af järnvägsstationer betingade, men syntes vara tillräckligt, om hänsyn toges allenast till markens beskaffenhet. Med afseende fäst såväl härå som å ändamålet för jordförvärfvet hade Kungl. Maj:ts befallningshafvande icke

något att erinra mot det af uppskattningsmännen åsatta värdet; och har Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att till styrelsen för ett påtänkt sanatorium för obemedlade tuberkulossjuka inom Östergötlands län måtte försäljas ifrågavarande område mot en köpeskillning af 150 kronor samt under villkor att köpeskillingen skulle betalas till länets ränteri senast den 14 mars 1908, att tillträde af jordområdet finge äga rum, såvidt kronans rätt anginge, så snart köpeskillingen blifvit erlagd, samt att styrelsen skulle ensam vidkännas de med lagfarten förenade kostnader.

Till följd af nådig remiss har kammarkollegium afgifvit underdånigt utlåtande den 29 januari 1907 och därvid, med tillkännagifvande, att afkomsten af bostället blifvit genom kollegii beslut den 11 september 1903 fastställd att i aflöningsstaten upptagas till ett belopp af 750 kronor, förklarar sig icke hafva något att erinra mot bifall till ansökningsen, på sätt Kungl. Maj:ts befallningshafvande föreslagit.

Departements-
chefens
hemställan.

På grund af hvad sålunda förekommit tillstyrker jag i underdånighet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgifva,

att från länsmansbostället ett mantal krono Stratomta n:r 2 Norrgården i Törnevalla socken och Åkerbo härad af Östergötlands län må för en summa af etthundra femtio kronor försäljas ett å omförmälda karta affattadt och under benämningen Björkliden beskrifvet område, innehållande med inberäkning af dit ledande väg en areal af 1 hektar 22 ar 85 kvadratmeter för att användas såsom byggnadsplats till ett sanatorium för obemedlade tuberkulossjuka inom nämnda län, med bestämmelse tillika att köpeskillingen skall betalas till länets ränteri senast den 14 mars 1908, att tillträde af jordområdet må äga rum, såvidt kronans rätt angår, så snart köpeskillingen blifvit erlagd, samt att köparen skall ensam vidkännas de med lagfarten förenade kostnader.

Hvad föredragande departementschefen sålunda tillstyrkt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnade, att proposition skulle till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

E. K. Almqvist.